

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobce: Ministerstvo vnitra, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3,

proti

žalovanému: Úřad pro ochranu osobních údajů, se sídlem Praha 7, Pplk. Sochora 27,

o žalobě proti rozhodnutí předsedkyně žalovaného ze dne 11. 5. 2018, č. j. UOOU-00148/13-107,

takto:

- I. Žaloba ze zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce se žalobou podanou ke zdejšímu soudu domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí předsedkyně Úřadu pro ochranu osobních údajů, kterým byl zamítnut rozklad proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 20. 3. 2018, č.j. UOOU-00148/13-100 (dále jen, prvostupňové rozhodnutí"), kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o ochraně osobních údajů"), v souvislosti se zpracováním citlivých osobních údajů bez právního titulu, čímž došlo k porušení povinnosti správce stanovené v § 9 zákona o ochraně osobních údajů, za což byla žalobci v souladu s § 45 odst. 3 zákona o ochraně osobních údajů uložena pokuta ve výši 240 000,- Kč a podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. (dále jen "správní řád") povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000,- Kč.

- [2] Žalobce v žalobě předně uvádí, že nezákonnost vydaného rozhodnutí je spatřována zejména v nesprávném výkladu pojmu nezbytnost a absenci náležitého zohlednění specifické činnosti policie a jejích potřeb pro důsledné plnění jejích zákonných úkolů a povinností.
- [3] Předmětné profily DNA jsou zcela jistě citlivými údaji zpracovávanými ve smyslu § 4 písm. b) a e) zákona o ochraně osobních údajů. Podle znění § 9 písm. i) zákona o ochraně osobních údajů je možné citlivé údaje zpracovávat bez souhlasu osoby, jíž se tyto údaje týkají, tehdy, jestliže se jedná o zpracování podle zvláštních zákonů při předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a pátraní po osobách. Ustanovením zvláštního zákona, podle kterého může policie zpracovávat osobní údaje včetně citlivých údajů bez souhlasu osoby, jíž se tyto údaje týkají, pokud je to nezbytné pro plnění jejích úkolů, je ust. § 79 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen "zákon o Policii").
- [4] Oprávněním stanoveným v § 65 odst. 1 zákona o Policii je dále policii umožněno u taxativně vymezených kategorií osob, u kterých je podle kriminologických výzkumů typově zvýšená pravděpodobnost recidivy, provést identifikační úkony, tedy rovněž odebírat biologické vzorky za účelem stanovení profilů DNA. Ustanovení § 65 odst. 5 zákona o Policii pak vyjadřuje, že policie získané údaje dle odstavce prvního citovaného ustanovení zlikviduje, jakmile jejich zpracování není nezbytné pro účely předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti anebo stíhání trestných činů nebo zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti.
- [5] Jako kritérium oprávněnosti zpracování předmětných osobních údajů je tedy s odkazem zejména na zákon o ochraně osobních údajů a jím odkazovaný speciální zákon o Policii, zákonodárcem stanovena jednak souvislost s úkoly policie a jednak nezbytnost takového zpracování údajů.
- [6] Rozhodujícím kritériem pro posouzení oprávněnosti zpracovávání osobních údajů pro účely budoucí identifikace, tedy i profilu DNA, je v souladu se zákonem o Policii daná nezbytnost pro účely předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti anebo stíhání trestných činů nebo zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti. Nezbytnost získání profilu DNA a jeho uchování ve smyslu nutnosti a opodstatněnosti je dána jednoznačně tehdy, pokud je pro zjištění spojitosti mezi konkrétní osobou a jednotlivým trestným činem nebo pro identifikaci budoucího pachatele zpracovávání profilu DNA nezbytné. Nezbytnost uchování profilu DNA je tedy dána tehdy, pokud je profil DNA nepostradatelný ve smyslu nemožnosti splnění úkolu policie, např. zjištěním či usvědčením pachatele konkrétního trestného činu, a to i do budoucna. Uchovávané profily DNA slouží jak k odhalování, tak k usvědčování pachatelů trestných činů, přičemž zásah v podobě uchovávání osobních údajů v souvislosti s provedenými identifikačními úkony je přiměřený ve vztahu k naplnění cíle, tedy k plnění úkolů policie při předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů, zajišťování bezpečnosti, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti.
- [7] Žalobce stále trvá na tom, že stěžejním kritériem při zpracování profilů DNA, resp. pro aplikaci § 65 zákona o Policii, je subjektivní stránka trestného činu, která vypovídá o vnitřním vztahu pachatele k trestnému činu, a nezbytnost pro účely plnění úkolů policie. Zákonodárce tedy zjevně považoval za důležité, aby měla policie možnost získávat osobní údaje pro účely budoucí identifikace u všech úmyslných trestných činů a taxativně vyjmenovaných osob, a podle všeho považoval takovýto zásah do ústavně zaručených práv jednotlivce za ospravedlnitelný s ohledem

na zájem společnosti na ochranu před pachateli trestné činnosti. Uvedeným je tak umožněno policii využití daného oprávnění v závislosti na svých zákonných potřebách, a tím zasahovat do soukromí osob skutečně jenom v případech, kdy je to nezbytné pro plnění zákonných úkolů, přičemž zcela jednoznačně dochází k zohlednění nebezpečnosti protiprávního jednání, kterými jsou přestupky, správní delikty a trestné činy, kdy pro společnost jsou nebezpečné všechny trestné činy, ať již úmyslné či nedbalostní, a to právě uvedeným rozlišením ve smyslu subjektivní stránky trestné činnosti.

- [8] Žalobce dále uvedl, že pro účely provádění identifikačních úkonů nelze kategorizovat trestné činy podle jejich závažnosti, neboť každý trestný čin, kterého se osoba dopustila úmyslně, je nezbytné považovat za zásah do chráněného zájmu osob a společnosti. Domněnka o podmínce závažnosti úmyslné trestné činnosti není zcela na místě, (často je odkazováno na nejzávažnější trestné činy, jako jsou trestné činy proti životu a zdraví, resp. u násilných trestných činů, které často zanechávají větší množství stop), a to především s ohledem na současné poznatky z praxe k páchání trestné činnosti recidivisty, přičemž je nezbytné zdůraznit, že velmi často se jedná o recidivu nestejnorodou. V České republice je statisticky prokázáno, že např. majetkovou trestnou činností, která se nezřídka překlopí do násilné, je zahajována kriminální "kariéra" pozdějších recidivistů. Lze také hovořit o eskalaci trestné činnosti, kdy se pachatel "zdokonaluje" a od bagatelních trestných činů postupně přechází ke kriminálnímu chování (i s prvky násilí).
- [9] Žalovaný ve svých rozhodnutích namítá, že při posouzení nezbytnosti není dostatečně posuzována povaha trestného činu a nejsou tak zohledněna kritéria jako faktická využitelnost, důvodnost a závažnost trestného činu, tak aby nedocházelo ke svévolnému a náhodnému postupu. K uvedenému názoru žalobce namítá, že i když jsou dle žalovaného tato hlediska (kritéria) významná z pohledu posouzení nezbytnosti uchovávání osobních údajů předmětných osob, vztahují se zejména k ustanovením předešlého zákona o policii, který na rozdíl od nyní platného zákona umožňoval ve smyslu § 42e zákona č. 283/1991 Sb. provádět identifikační úkony i u osob obviněných ze spáchání trestného činu, tedy bez ohledu na formu zavinění. V takovém případě lze připustit, že výše uvedená kritéria jsou významná z hlediska posouzení povahy trestného činu a nezbytnosti uchovávání osobních údajů pro plnění úkolů policie v souvislosti s trestním řízením. V současné právní úpravě je však povaha trestných činů vymezena právě formou zavinění (v podobě úmyslného trestného činu), a proto žalobce nadále zastává názor, že toto kritérium (rozlišení trestných činů podle formy zavinění) je dostatečným odůvodněním nezbytnosti a potřebnosti zpracování a uchovávání osobních údajů pro plnění zákonných úkolů policií ve smyslu § 65 odst. 5 a § 79 odst. 1 zákona o Policii.
- [10] Dále žalobce uvádí, že je žalovaným namítáno, že u osoby J. P., který se dopustil trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání, nebylo nezbytné uchovávat profil DNA, neboť charakter činu nevykazuje zvýšenou míru škodlivosti a nebezpečnosti pro společnost a neplní ani žádné z dalších kritérií svědčících ve prospěch uchování jeho profilu DNA. Žalobce poukazuje na to, že uvedený trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání je obsažen v hlavě desáté zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, která obsahuje trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných. Tato hlava chrání široké spektrum společenských vztahů, zájmů a hodnot, které jsou nezbytné k tomu, aby stát budovaný na principu demokracie a zákonnosti mohl bezchybně vykonávat své funkce v zájmu veřejnosti. Trestné činy zde uvedené ohrožují řádnou činnost orgánů státu, územní samosprávy a rovněž tak pořádek ve věcech veřejných. Nadto, uvedený trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání lze spáchat toliko pouze úmyslným jednáním, přičemž, jak již bylo výše zdůvodněno, právě vztah pachatele k vlastnímu jednání je skutečností, která negarantuje, že se pachatel nedopustí dalšího porušení zákona jiným jednáním. Nelze proto přisvědčit tomu, že se jedná

- o bagatelní trestnou činnost. xxxx spáchal úmyslnou trestnou činnost a byl za ní soudem pravomocně odsouzen, z tohoto důvodu je nezbytné získané osobní údaje pro účely budoucí identifikace i nadále uchovávat. Uvedené je podle názoru žalobce rovněž podpořeno judikaturou, např. rozsudkem Městského soudu v Praze pod č. j. 9 A 92/2012, v rámci kterého byla posuzována oprávněnost zpracování osobních údajů pro účely budoucí identifikace u pachatele úmyslné trestné činnosti. Městský soud vyjádřil, v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 168/2013, že "...byl-li žalobce pravomocně odsouzen pro úmyslnou trestnou činnost, je zpracování osobních údajů žalobce odůvodněno povahou trestné činnosti v jejím skutkovém znaku zavinění ve formě úmyslu...". Dále soud mimo jiné konstatoval, že postačí, aby limity oprávnění k uchovávání předmětných osobních údajů pro účely plnění zákonných úkolů byly dány povahou trestné činnosti spočívající ve volním prvku, tj. ve vztahu pachatele k trestné činnosti. Žalobce se přitom nedomnívá, že uváděná vyjádření jsou vytržena z kontextu, jak tvrdí žalovaný. Dále lze v této souvislosti odkázat např. na rozsudky Městského soudu v Praze pod č. j. 11A 50/2015-107 a č. j. 11A 2/2017-69.
- [11] Druhým sporným aspektem, který je žalovaným namítán, je nezbytnost zpracování osobních údajů v případě využití tzv. institutu účinné lítosti (osoba nebyla pravomocně uznána vinnou ze spáchání trestného činu). V posuzovaných případech se jednalo o xxxx, xxxx, u jejichž trestních řízení bylo shodně využito uvedeného institutu účinné lítosti, jakožto jednoho z důvodu zániku trestnosti. Účinná lítost je možná až "po" dokonání trestného činu. Aby mohlo dojít k účinné lítosti, musí se nejprve skutek stát a musí být trestný. Tím, že bylo úspěšně uplatněno zvláštní ustanovení o účinné lítosti, musela osoba nejprve uznat, že se skutek stal a učinit tak až pod tlakem hrozícího postihu. Z pohledu kriminalistiky lze tedy shrnout, že pachatel se úmyslného trestného činu dopustil (a vzhledem k vysokému počtu recidivujících pachatelů se může dopustit trestné činnosti i v budoucnu), avšak s ohledem na společenský (či jiný) zájem, je upuštěno od jeho potrestání. Ačkoliv jmenované osoby nejsou pravomocně odsouzenými pachateli úmyslné trestné činnosti z pohledu trestněprávního, na skutečnosti, že se tyto dopustily úmyslné trestné činnosti, to nic nemění.
- [12] S ohledem na všechny výše deklarované skutečnosti má žalobce za to, že napadené rozhodnutí je nezákonné, čímž byla negativně dotčena právní sféra žalobce. Policie zpracovává předmětné osobní údaje v souladu s platnou právní úpravou, neporušuje povinnosti stanovené jí právním řádem, v souladu s nímž zpracovává pouze ty osobní údaje, které jsou nezbytné pro plnění jejích zákonných úkolů.
- [13] In eventum žádá žalobce upuštění od správního trestu, příp. jeho moderaci. Uloženou pokutu ve výši 240 000 Kč považuje žalobce za zjevně nepřiměřenou. Lze zopakovat, že k pochybení došlo pouze ve dvou výše označených případech, jednalo se o ojedinělé pochybení, nikoliv o systémové, a k nápravě došlo neprodleně po jeho zjištění. K tomu byly zpracovávané profily DNA uchovávány v neveřejných evidencích s přesně stanovenými oprávněními přístupů a za jasně definovaným účelem, ochrana práv osob byla tedy zajištěna skutečností, že databáze DNA není veřejně přístupná.
- [14] Žalovaný se k podané žalobě vyjádřil tak, že s podanou žalobou nesouhlasil a navrhoval její zamítnutí, když odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a uváděl věcně tytéž závěry, jako v tomto rozhodnutí.
- [15] V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že byl při svém rozhodování vázán právním názorem Městského soudu v Praze, jenž v téže věci již jednou rozhodoval, a to rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 13. 4. 2016, č.j. 3 A 86/2013-99 ve spojení s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2017, č.j. 8 As 134/2016-38.

- [16] Pojem "nezbytnost" je podle žalovaného v intenzích těchto dvou rozsudků neurčitým právním pojmem a při jeho posuzování podle 79 odst. 1 zákona o Policii jakožto další podmínky vedle souvislosti s úkoly policie je třeba přihlédnout k účelu každého jednotlivého zpracování osobních údajů policií, v tomto případě účelu Národní databáze DNA. Vzhledem ke skutečnosti, že úkoly policie jsou zákonem o Policii definovány příliš obecně, musí být ještě jednou před rozhodnutím o vložení a uchování profilu v Národní databázi DNA posouzen každý případ jednotlivě, a to zejména s ohledem na povahu trestného činu. Ačkoliv ust. § 79 odst. 1 zákona o Policii již nepoužívá jakožto omezující kritérium pro zpracování citlivých údajů povahu trestného činu, jak činilo ust. 42g odst. 3 zákona č. 282/1991 Sb., o Policii České republiky, je toto kritérium stále významnějším hlediskem, na základě kterého lze definovat okruh osob, jejichž profil bude do Národní databáze DNA zařazen, aby se nejednalo o zcela svévolný a náhodný postup. Povaha trestného činu je v tomto směru dána zejména významem chráněného zájmu, okolnostmi, za nichž byl čin spáchán, a faktickou využitelností profilu DNA pro odhalení pachatele daného druhově vymezeného trestného činu. Městský soud v rozsudku ze dne 13. 4. 2016, č.j. 3 A 86/2013-99 zdůraznil, že významným kritériem pro posouzení nezbytnosti zpracovaných citlivých údajů v Národní databázi DNA je i závažnost trestného činu spočívající zejména v typovém stupni společenské škodlivosti činu, způsobu provedení trestného činu a s tím související pravděpodobnosti zanechání biologické stopy na místě činu, opakovanosti útoku, či recidivě úmyslné trestné činnost.
- [17] Vzhledem k výše uvedenému nelze přijmout argument, že policie dostatečným způsobem zohledňuje princip proporcionality, jestliže na základě kriminologických statistik plošně zpracovává údaje všech osob, u nichž posuzuje výhradně subjektivní stránku trestného činu, neboť tím dochází ke značné redukci obligatorně posuzovaných kritérií. Nadto je třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud v rozsudku č.j. 8 As 134/2016-38 nepřímo vyslovil názor, že úmysl spáchání trestného činu je sám o sobě relevantním kritériem pouze z hlediska oprávněnosti sběru osobních, respektive citlivých údajů podle ust. 65 odst. 1 zákona o Policii, zatímco v rámci posuzování nezbytnosti dalšího zpracovávání je významné i posouzení charakteru spáchaného trestného činu.
- [18] Ve věci samé rozhodl Městský soud v Praze bez nařízení jednání, neboť s tím účastníci vyslovili souhlas (ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen "s. ř. s.").
- [19] Soud napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (ust. § 75 odst. 2 věta první s.ř.s.), přičemž podle ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. přitom vycházel ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
- [20] Podle ust. § 65 odst. 1 písm. a) zákona o Policii ve znění účinném pro rozhodná období: Policie může při plnění svých úkolů pro účely budoucí identifikace u osoby obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu nebo osoby, které bylo sděleno podezření pro spáchání takového trestného činu,
- [21] Podle ust. § 65 odst. 5 zákona o Policii ve znění účinném pro rozhodná období: Policie osobní údaje získané podle odstavce 1 zlikviduje, jakmile jejich zpracovávání není nezbytné pro účely předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti anebo stíhání trestných činů nebo zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti.

- [22] Podle ust. § 79 odst. 1 zákona o Policii ve znění účinném pro rozhodná období: Policie může zpracovávat osobní údaje včetně citlivých údajů bez souhlasu osoby, jíž se tyto údaje týkají (dále jen "subjekt údajů"), pokud je to nezbytné pro plnění jejích úkolů.
- [23] Podle ust. § 9 písm. i) zákona o ochraně osobních údajů ve znění účinném pro rozhodná období: Citlivé údaje je možné zpracovávat, jen jestliže se jedná o zpracování podle zvláštních zákonů při předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a pátrání po osobách.
- [24] Podle ust. § 45 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů ve znění účinném pro rozhodná období: Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako správce nebo zpracovatel dopustí přestupku tím, že při zpracování osobních údajů zpracovává osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů mimo případy uvedené v zákoně (§ 5 odst. 2 a § 9).
- [25] První zásadní námitkou žalobce bylo, že stěžejním kritériem při zpracování profilů DNA, resp. pro aplikaci § 65 zákona č. 273/2008 Sb., je subjektivní stránka trestného činu, tj. že každý trestný čin, kterého se osoba dopustila úmyslně, je nezbytné považovat za zásah do chráněného zájmu osob a společnosti, a tudíž je legitimní zpracovávat údaje těchto osob.
- [26] Strany sporu se shodují v obecné rovině v tom, že informace obsažené v profilu DNA jsou citlivým údajem ve smyslu § 9 zákona o ochraně osobních údajů a jejich uchovávání (jako způsob zpracování) v Národní databázi DNA může představovat zásah do práv na soukromý život ve smyslu čl. 8 odst. 1 Úmluvy, který je ospravedlnitelný za předpokladu naplnění podmínek stanovených v čl. 8 odst. 2 Úmluvy (zejména soulad se zákonem, nezbytnost v demokratické společnosti).
- [27] Soud v této souvislosti předesílá, že v právě projednávané věci správní orgány posuzovaly, zda citlivé údaje osob již zařazených v Národní databázi profilů DNA byly zpracovávány v souladu se zákonem či zda měly být z této databáze odstraněny. Otázka, kdy policie vůbec může u konkrétní osoby přistoupit k odebrání genetického vzorku, je upravena v § 65 zákona o Policii a právě zde se v případech uvedených v odst. 1 písm. a) posuzuje oprávněnost odběru podle toho, zda daná osoba spáchala úmyslný trestný čin. Problematiku toho, kdy může policie získané citlivé údaje dále zpracovávat bez souhlasu osoby, jíž se tyto údaje týkají, však upravuje § 79 zákona o Policii, z něj vyplývá, že tak policie může činit pouze, je-li to nezbytné k plnění jejích úkolů
- [28] Základní otázkou pro vyvození postihu vůči žalobci tak v daném správním řízení bylo podle žalovaného posouzení oprávněnosti resp. nezbytnosti zpracování, spočívající v zařazení a uchovávání profilu DNA 6 subjektů údajů v Národní databázi DNA, a to bez jejich souhlasu. U 2 subjektů údajů (xxxx) žalobce pochybení uznává a v žalobě se odpovědnosti za správní delikt v tomto rozsahu nezříká, tudíž soudu zbývá posoudit zbývající 4 případy.
- [29] Nezbytnost zařazení a uchovávání profilu DNA u 4 subjektů údajů v Databázi žalobce odůvodňuje potřebou identifikace pachatelů trestné činnosti v budoucnu, tuto svoji činnost považuje obecně za legitimní a legální, z hlediska intenzity zásahu do práv chráněných zákonem o ochraně osobních údajů za zásah v demokratické společnosti přiměřený ve vztahu k naplnění cíle, tj. plnění úkolů policie při předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a pátrání po osobách.
- [30] Soud se proto musel v jednotlivých případech zaobírat otázkou, zda byla ke zpracovávání profilu DNA v Národní databázi profilů DNA naplněna též podmínka nezbytnosti.

- [31] K jednotlivým případům pak zaujal tento postoj:
- [32] V případě xxxx z obsahu správního spisu vyplývá, že byl trestně stíhán pro podezření ze spáchání trestného činu neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti dle § 147 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb. Rozsudkem sp. zn. 3T 18/2010 Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne byl zproštěn obžaloby v plném rozsahu podle § 226 písm. e) zákona č. 141/1961 Sb. Žalovaný k této osobě argumentoval tím, že obžalovaný využil § 242 zákona č. 40/2009 Sb. (zvláštní ustanovení o účinné lítosti), tj. splnil svou povinnost dříve, než soud prvního stupně počal vyhlašovat rozsudek, což nic nemění na tom, že se uvedeného trestného činu dopustil.
- [33] xxxx byl trestně stíhán pro podezření ze spáchání trestného činu neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby dle § 241 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb.; rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 7 č. j. 25T 28/2011 byl jmenovaný zproštěn obžaloby z důvodu účinné lítosti podle § 242 zákona č. 40/2009 Sb.
- [34] xxxxx pravomocně odsouzen trestním příkazem Okresního soudu v Mladé Boleslavi sp. zn. 3T 167/2007 za trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) zákona č. 140/1961 Sb.
- [35] xxxx byl trestně stíhán pro podezření ze spáchání trestného činu neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti dle § 147 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb., přičemž usnesením Okresního státního zastupitelství v Chebu č. j. 3 ZT 274/2007-25 bylo trestní stíhání zastaveno podle § 172 odst. 1 písm. f) zákona č. 141/1961 Sb. vzhledem k zániku trestnosti činu ve smyslu § 147a zákona č. 140/1961 Sb., tj. zvláštní ustanovení o účinné lítosti.
- [36] Soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že policie překročila zákonný rámec, a že uchovávání citlivých údajů bez souhlasu subjektů údajů pro účely budoucí identifikace bylo porušením zákona o ochraně osobních údajů ve všech zmíněných případech, neboť xxxx xxxx byli obžaloby zproštěni (popř. bylo trestní stíhání zastaveno), takže jsou z hlediska trestné činnosti nevinné, a proto z hlediska principu přiměřenosti je vedení jejich profilu DNA v databázi nezákonné. Totéž z hlediska principu přiměřenosti platí i u xxxxx, jenž se dopustil trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí, což svým charakterem obecně není trestná činnost svou intenzitou natolik závažná, aby bylo nezbytné uchovávat profil DNA. To plyne jednak např. ze srovnání s násilnou či drogovou trestnou činností, jednak se v případě tohoto méně závažného trestného činu nejednalo o recidivu, alespoň obecnou.
- [37] V této souvislosti musí zdejší soud uzavřít, že plně přejal právní názor vyslovený zdejším soudem, avšak jiným senátem, jenž v této věci již jednou rozhodl rozsudkem ze dne 13. 4. 2016, č.j. 3 A 86/2013, proti němuž podal žalobce kasační stížnost, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že kasační stížnost rozsudkem ze dne 24. 10. 2017, č.j. 8 As 134/2016 zamítl. V odůvodnění tohoto rozsudku Nejvyšší správní soud vyslovil, že: "Městský soud při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel především z § 79 zákona o policii, přičemž v jednotlivých posuzovaných sporných případech zvažoval, zda byla ke zpracovávání profilu DNA v Národní databázi profilů DNA naplněna též podmínka nezbytnosti (viz str. 7 a 8 napadeného rozsudku). Postupoval tak v souladu s relevantní právní úpravou a nelze proto přisvědčit stěžovateli, že městský soud svým postupem nepřímo vyslovil nedostatečnost rozlišovacího kritéria pro zařazení osobních údajů včetně citlivých údajů do Národní databáze profilů DNA (tj. kritéria spáchání úmyslného či nedbalostního trestného činu) dle § 65 odst. 1 zákona o policii tím, že se zabýval také charakterem spáchaného trestného činu. V posuzované věci městský soud zkoumal oprávněnost dalšího zpracovávání již

získaných citlivých údajů v této databázi, a v tom případě je podle § 79 zákona o policii nutno zvažovat i požadavek na nezbytnost uchovávání těchto údajů pro plnění dalších úkolů policie" (viz bod [26] citovaného rozsudku).

- [38] Jinými slovy Nejvyšší správní soud se v tomto svém rozhodnutí ztotožnil s právním hodnocením zdejšího soudu a explicitně uvedl, že postupoval v souladu s relevantní právní úpravou, tj. že správně zvážil, zda byla naplněna podmínka nezbytnosti, kterou přiléhavě posoudil, přičemž Nejvyšší správní soud závěry zdejšího soudu ohledně posouzení nezbytnosti v těchto případech nijak nekorigoval. Soud, respektive tento senát, proto nemá důvod odchylovat se od výše uvedených závěrů a považuje tak za nadbytečné zaobírat se polemikou žalobce ohledně toho, jestli a z jakých důvodů je nezbytné zpracovávat osobní údaje v případě využití tzv. institutu účinné lítosti, a dále též, zdali je to nutné též v případě spáchání trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí.
- [39] Na závěr žalobce požádal soud o upuštění od správního trestu, příp. jeho moderaci. Uloženou pokutu ve výši 240 000 Kč považuje žalobce za zjevně nepřiměřenou.
- [40] Soud přitom k dané věci uvádí, že rozhodování o výši pokuty v určitém zákonem vyhrazeném rozmezí, se děje výhradně ve sféře správního uvážení (diskrečního práva správního orgánu), tedy zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, resp. volit některé z více možných řešení, které zákon dovoluje (viz analogicky rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2010, č.j. 4 Ads 123/2009-99, dále rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č.j. 4 As 47/2004-87, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č.j. 5 A 149/2002-24, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č.j. 5 A 139/2002-46).
- [41] Podrobit volné správní uvážení soudnímu přezkoumání lze pouze podle § 78 odst. 1 s.ř.s. jen potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení (v prvé řadě jde ale o meze vyplývající z ústavních principů zákazu libovůle, principu rovnosti, zákazu diskriminace, příkazu zachovávat lidskou důstojnost, principu proporcionality apod.) nebo správní orgán volné uvážení zneužil. Soud tedy posuzuje, zda rozhodnutí správních orgánů nevybočila z mezí stanovených zákonem.
- [42] Soud přitom považuje zdůvodnění výše pokuty v prvostupňovém rozhodnutí a doplněné v napadeném rozhodnutí za dostatečně jasné, logické a srozumitelné. V obou rozhodnutích je patrné, jakými úvahami se správní orgán při svém rozhodování řídil, jaká kritéria byla vzata v úvahu a jak význam deliktu zvyšují či naopak snižují. V prvostupňovém rozhodnutí tak bylo správně přihlédnuto k povaze a závažnosti přestupku, k povaze činnosti obviněného, jakož k polehčujícím okolnostem (viz str. 16 prvostupňového rozhodnutí). Soud proto nemá důvod vytýkat žádné nedostatky v užití správního uvážení, protože správní orgány svého diskrečního práva užily podle zákonného příkazu a také z mezí zákonem vytyčených nijak nevybočily.
- [43] Dále soud dodává, že v posuzovaném případě byla žalobci uložena pokuta ve výši 240 000,- Kč, přičemž podle ust. § 45 odst. 3 zákona o ochraně osobních údajů lze za přestupek podle ust. § 45 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů uložit pokutu až do výše 5 000 000,- Kč. Stanovená pokuta proto představuje 4,8 % z celkového rozpětí. Soud proto nemůže výši takové pokuty považovat za nepřiměřenou, nehledě na to, že ani žalobce, ač tvrdí, že je pokuta nepřiměřená, pak tento nesouhlas ničím nezdůvodnil, neuvedl, z jakých důvodů považuje takovou pokutu za nepřiměřenou, a to vzhledem ke svým majetkovým poměrům; a omezuje se spíše na pocitově vnímanou výši uložené pokuty. Taková konstatace je však sama o sobě nedostačující u správního trestání ukládají tresty orgány veřejné správy ve své vlastní

zákonné kompetenci a jsou to ony, kdo za uložené tresty nesou odpovědnost. Úlohou soudu pak není do tohoto procesu zasahovat v tom smyslu, že by soud sám uložený trest znovu posuzoval, ale ochraňovat veřejná subjektivní práva v tom smyslu, aby nedocházelo k nepřiměřenému využití zákonné kompetence ze strany veřejné správy. Nic takového soud v tomto případě nezjistil, proto není ani důvod, aby uložený trest nějak moderoval.

- [44] V dané věci tak soud uzavírá, že podanou žalobu nepovažuje za důvodnou a proto ji zamítl (ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.).
- [45] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že žalovanému státu tyto nevznikly, soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 16. května 2019

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r. předseda senátu